

Juiste rassenkeuze bij vroegbestelling bietenzaad

In augustus start zoals gebruikelijk de vroegbestelling voor het bietenzaad voor volgend teeltseizoen. Voor de meeste telers is het interessant om hiervan gebruik te maken vanwege de geboden korting op de zaadprijs en de beschikbaarheid van het gekozen ras.

Voor het beheersen van ziekten en plagen is de raskeuze cruciaal voor het eindresultaat. Er is de laatste jaren een zeer divers aanbod aan suikerbietrassen met uiteenlopende resistenties en raseigenschappen beschikbaar. Daardoor is voor elk bietenperceel wel een passend ras te vinden. In dit artikel worden de belangrijkste aspecten voor het maken van de juiste rassenkeuze nog eens toegelicht.

Niet blindstaren op financiële opbrengst

Alle beschikbare rassen zijn meerdere jaren onderzocht op proefvelden in Nederland, waarbij het gelukt is om het gewas tot aan de oogst redelijk gezond te houden. De verhoudingsgetallen voor de financiële opbrengst die hierbij bepaald zijn, geven een goede voorspelling van de opbrengstpotentie van een ras, maar deze gelden niet als het gewas tijdens het seizoen door ziekten of plagen

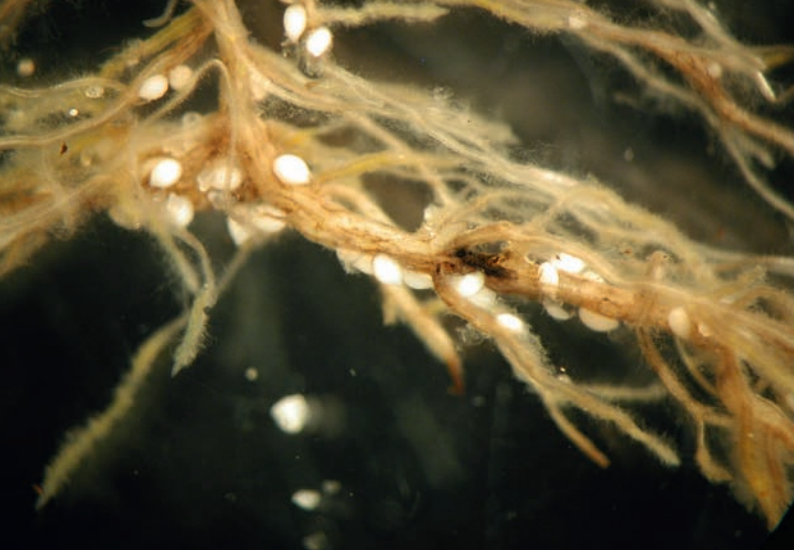
onderuit zou gaan. Daarom is het veel belangrijker om de juiste keuze te maken voor de benodigde resistenties en raseigenschappen voor het perceel, dan om meteen te gaan voor het ras met het hoogste cijfer voor de financiële opbrengst op de lijst. Belangrijk is te realiseren dat de verhoudingsgetallen in de verschillende tabellen niet met elkaar te vergelijken zijn. Dit komt omdat ze bepaald zijn op verschillende series proefvelden voor diverse resistentie categorieën.

Hulp bij resistentie keuze

Als hulpmiddel bij het bepalen van de benodigde resistenties wordt bij de digitale zaadbestelling via het ledenportaal van Cosun een aanbeveling gegeven voor de benodigde resistentie(s). Op basis van de gegevens die over het perceel bekend zijn, wordt aangegeven of rhizoctonia-, bieten-cysteaaltjes- en/of aanvullende rhizomanieresistentie raadzaam is. Binnen dat resistentiesegment is het vervolgens zaak om na te gaan welke raseigenschappen voor het perceel

Het aanbod van rassen met een hoge bladgezondheid cercospora neemt de komende jaren naar verwachting toe

Cysten op wortels van een bietenplant: geadviseerd wordt om bij een waardplantrotatie van 1 op 5 of lager sowieso te kiezen voor een bietencystealtjesresistent ras om schade door bietencystealtjes te voorkomen

Blinkers kenmerken zich door lichtgroen blad en langere bladstelen. Als er veel blinkers bij elkaar staan zijn ze veel minder makkelijk te herkennen, maar de financiële opbrengstderving kan oplopen tot 30%.

echt de doorslag kunnen geven. Als nog niet bekend is op welk perceel de bieten volgend jaar geteeld zullen worden, is het van belang zelf zo goed mogelijk in te schatten welke resistenties benodigd kunnen zijn.

Meer robuuste rassen

De laatste jaren is door de kweekbedrijven goede vooruitgang geboekt in de introductie van rassen met meervoudige resistenties. Daarmee zijn meer robuuste rassen aan het assortiment toegevoegd. Helaas gaat het inkruisen van nieuwe resistenties en raseigenschappen aanvankelijk wel ten koste van de groei in opbrengstpotentie. Dat is terug te zien in een wat minder sterke jaarlijkse stijging van de financiële opbrengst van de nieuwe rassen.

Wanneer loont wachten?

Bij de zaadbestelling in december zullen in iedere resistentie categorie

enkele rassen aan het aanbod worden toegevoegd. Daarnaast worden enkele rassen beperkt beschikbaar gesteld die dan twee jaar zijn onderzocht. Op het gebied van financiële opbrengst worden geen grote sprongen verwacht. Wel enkele nieuwe rassen met mogelijk interessante raseigenschappen of resistenties, zoals een zeer hoge bladgezondheid cercospora of *Meloidogyne chitwoodi*-resistentie. Daarnaast ook een groter aanbod Conviso Smart-rassen. Als deze eigenschappen relevant zijn voor het perceel waar in 2023 bieten geteeld gaan worden, kan het zinvol zijn om (deels) te wachten met bestellen tot december.

Martijn Leijdekkers
specialist rassen, bewaring,
interne kwaliteit

Blinkers als signaal van rhizomanie

Staan op een perceel veel blinkers (zie www.irs.nl/blinker), dan is dit een signaal dat de financiële opbrengst van uw teelt onder druk staat door rhizomanie. Een aantal varianten van het rhizomanievirus doorbreekt de standaardresistentie van de suikerbietenrassen en veroorzaakt daardoor weer symptomen en schade.

Om deze varianten te beheersen kiest u voor een ras met aanvullende resistentie (Rz1 + Rz2). Noteer de aanwezigheid van (opvallend veel) blinkers in Unitip. U krijgt dan bij toekomstige zaadbestellingen voor dit perceel de aanbeveling om een ras met aanvullende resistentie tegen rhizomanie te kiezen. In de kerngebieden waar deze varianten veel voorkomen (Flevopolders, Noordoostpolder, Wieringermeer, Tholen, Sint Philipsland en Hoeksche Waard) kunnen telers beter standaard voor een ras met aanvullende rhizomanieresistentie kiezen.

Bram Hanse
specialist (blad)schimmels,
bacteriën en bodemvirussen

Baseer de keuze voor het juiste ras niet alleen op het kenmerk financiële opbrengst op de rassenlijst